

DRUŠTVO BRALNA ZNAČKA SLOVENIJE - ZPMS

PREDSTAVITEV

Bralno značko sta osnovala pisatelj Leopold Suhodolčan in prof. Stanko Kotnik. Prve - Prežihove značke - so bile podeljene maja 1961 na Koroškem. Od začetka devetdesetih let, ko se je gibanje posodobilo z motivacijskim programom S knjigo v svet, je to tudi njeno geslo.

Gibanje gradi na tradiciji bralnih značk, poimenovanih po slovenskih pisateljih, oz. Zveze bralnih značk Slovenije, ki je od sedemdesetih let dalje organizacijsko delovala kot eden nacionalnih programov v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije.

V letu 2002 se je Bralna značka organizirala kot samostojno Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, njen program pa je še vedno del nacionalnega programa Zveze prijateljev mladine Slovenije in ima kot tak marsikje po Sloveniji močno organizacijsko in finančno zaslombo pri društvih ali zvezah prijateljev mladine. V strokovnem smislu gibanje od vsega začetka vodijo mentorji po šolah (od devetdesetih let dalje tudi po vrtcih in knjižnicah) - njihovo delo z mladimi je temelj Bralne značke.

Bralna značka spodbuja prostovoljno branje v prostem času. Ves čas se razvija kot dopolnilo k pouku slovenskega jezika in književnosti ter dejavnostim (šolske) knjižnice, hkrati pa je kot obšolska/interesna dejavnost lahko svobodnejša, bližja otrokom in mladim, in tako uspešnejša pri oblikovanju bralcev za vse življenje. Vseskozi se močno vključuje v strokovna in družbena prizadevanja, da bi se dvignila bralna pismenost posameznikov in družbe v celoti.

Bralna značka (na splošno ali določena spominska bralna značka z imenom po pisatelju) se najbolj množično dogaja na osnovnih šolah v Sloveniji, v tovrstno branje se vključuje okrog 70 % osnovnošolcev. V zadnjih petindvajsetih letih se po slovenskih vrtcih in splošnih knjižnicah zelo širi predšolska bralna značka, ki spodbuja predvsem starše, da berejo svojim otrokom v predšolskem obdobju. Bralna značka v srednjih šolah pa običajno deluje v obliki bralnih klubov. Za bralno značko berejo tudi slovenski otroci v slovenskem zamejstvu in na nekaterih območjih v slovenskem zdomskem/izseljenskem prostoru. Najnovejši nacionalni program Bralne značke je program Medgeneracijskega branja, ki v slovenskem kulturnem prostoru živi v različnih oblikah in spodbuja povezovanje in sodelovanje različnih generacij ob branju. Ocenjujemo, da pri Bralni znački vsako leto sodeluje okrog 140.000 bralcev. Samo v osnovnošolskih programih jih vodi več kot 7.000 mentorjev (učiteljev, vzgojiteljev in knjižničarjev).

Oblike motiviranja za branje so zelo različne, mentorji jih prilagajajo objektivnim možnostim, predvsem pa interesom in željam mladih bralcev: pogovori o knjigah, bralni klubi, projektno delo, literarne igrice, kvizi, srečanja s književniki in drugimi ustvarjalci, povezanimi s knjigo, branjem, sodelovanje pri literarnih ali šolskih glasilih ipd.

Ena od možnih poti za sodelovanje in informiranje je spletna stran www.bralnaznacka.si, Bralna značka pa ima tudi svoj FB (www.facebook.com/bralnaznacka) in Instagram (www.instagram.com/bralnaznacka1) profil.

17. septembra gibanje vsako leto zaznamuje začetek bralnega leta, vsakič nekoliko drugače. Bralno dogajanje, ki v dneh okrog 17. septembra poteka po vsej Sloveniji, poimenujemo Bralni maraton. Bralno leto se zaključuje med

8. februarjem oz. 2. aprilom, mednarodnim dnevom knjig za otroke, in koncem šolskega leta, nekateri programi za spodbujanje branja pa so organizirani tudi v času šolskih počitnic.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS pripravlja seminarje in izobraževalno gradivo za mentorje ter pomaga pri organizaciji obiskov ustvarjalcev mladinske književnosti v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter knjižnicah. Mentorjem v pomoč posreduje priporočila o kakovostni sodobni slovenski mladinski produkciji (priporočilni seznam mladinskih knjig, ki ga tradicionalno pripravlja MKL Pionirska – Kompetenčni center za mladinsko književnost in knjižničarstvo; slovenske nagrade za mladinsko književnost: večernica, nagrada Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico, desetnica, priznanja zlata hruška, Levstikove nagrade, častna lista Mednarodne zveze za mladinsko književnost – IBBY) ter pripravlja različne tematske in druge izbore (npr. spletna [Priporočilnica](#) z mnenji bralcev). Že leta pripravlja motivacijska gradiva za mlade bralce, dve desetletji pa je pomemben del založniškega programa zbirka darilnih knjig Zlata bralka, Zlati bralec.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je med pobudniki Nacionalnega meseca skupnega branja in ima pomembno vlogo pri javni promocijski akciji *Beremo skupaj*, ki od leta 2018 združujeta slovenski prostor, povezan z branjem, v nacionalno mrežo prizadevanj za dvig bralne pismenosti in bralne kulture. Januarja 2023 je plakat za akcijo *Beremo skupaj* (v kategoriji Obveščanje in ozaveščanje - plakati) prejel nagrado Outstanding za izstopajoče kreativne rešitve v zunanjem oglaševanju.

Za izvajanje programov in projektov na republiški ravni Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS pridobiva sredstva na različne načine. Prijavlja se na razpise Javne agencije za knjigo RS, Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, sodeluje z Zavodom za šolstvo RS ... V veliko oporo so gibanju tudi donatorji, sponzorji. Tako založniški program *Zlata bralka, zlati bralec* vse od začetka podpira Telekom Slovenije (prej Mobitel), že osmo leto pa slikaniški del, namenjen prvošolcem, sponzorira HOFER. V dolgoletni zgodovini gibanja so posamične projekte podpirala številna slovenska podjetja.

Bralna značka sodeluje s strokovnjaki s področja mladinske književnosti, s knjižnicami, s Pionirsko – Kompetenčnim centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo (Mestna knjižnica Ljubljana), revijo *Otrok in knjiga*, s Slovensko sekcijo IBBY, Bralnim društvom Slovenije, Društvom slovenskih pisateljev, Društvom slovenskih založnikov, Centrom za spodbujanje bralne pismenosti (Mariborska knjižnica), z založbami in knjigarnami, množičnimi mediji, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami ...

Bralna značka je nosilka številnih priznanj, leta 2011 je ob 50-letnici delovanja prejela zlati znak Republike Slovenije. Od 21. marca 2019 je Gibanje Bralna značka vpisano v nacionalni register nesnovne kulturne dediščine. Leta 2020 je Društvo prejelo nagrado Slovenske sekcije IBBY za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja.

Društvo je julija 2022 na 22. Evropski konferenci o pismenosti v Dublinu prejelo Nagrado za inovativno prakso s področja promocije bralne kulture, ki jo vsake dve leti podeljuje [FELA](#) (Federation of European Literacy Associations).

Decembra 2022 sta Društvo in generalna sekretarka Manca Perko prejela posebno priznanje predsednika Republike Slovenije jabolko navdiha za pomembno vlogo pri spodbujanju bralne kulture na Slovenskem.

Društvo je član [Zveze prijateljev mladine Slovenije](#), [Slovenske sekcije IBBY](#) in Zveze evropskih bralnih društev: [FELA](#) – Federation Of European Literacy Associations.

Ilustracija: M. Mohor

VSEBINSKO POROČILO 2022

KOLEDARSKI PREGLED DOGAJANJA

Priprava dogodkov ter sodelovanje in povezovanje z drugimi ustanovami

12-14. januar: Bohinjska Bistrica: M. Mohor: prispevek Reading Badge - Slovene Movement: REF reading with ease and fun" projekt (ERASMUS).

11. februar: Seminar na daljavo za učitelje slovenščine v čezoceanskih državah – Avstralija, Brazilija in Argentina (zoom); ZRSŠ.

17. februar: 5. bralna čajanka na daljavo: *Književnost v oblaku. Pregled sveže otroške in mladinske stripovske produkcije. Boštjan Gorenc z gosti (Matej de Cecco, Ivan Mitrevski, Izar Lunaček).*

4. in 5. marec: delavnični seminar *Pomen vključevanja staršev za bralni razvoj otroka* (zoom).

17. marec: 6. bralna čajanka na daljavo: *Zgodbe so krila, ki te vsak dan ponesejo kvišku: 2. april.*

21. in 22. marec: strokovni obisk Bologne (10 udeležencev, PO BZ).

29. marec: Zbor članov BZ.

29. marec: Skupna prireditev ob 2. aprilu: *Je dolga, dolga, prašna pot* (DSP).

Marec, april (in potem vse do konca šolskega leta ter v začetku naslednjega): Ponatis in distribucija motivacijskega gradiva.

April, maj, junij: Organizacija nastopov v zamejskem prostoru.

31. marec: Kulturni bazar: *Ščepc bralne kulture:* kratke predstavitve projektov in programov Bralne kulture (med temi predstavitev BZ).

2. april: informiranje o **Bralnospodbujevalni akciji:** *Prisedite k moji mizici: 100 zgodbic in pravljic za branje, čudenje in kramljanje ob 2. aprilu* (leto Ele Peroci).

2. april: Marko Kravos: BZ poslanica ob 2. aprilu: [Mislili smo, da nastopa čas zelenja ...](#)

14. april: 7. bralna čajanka na daljavo: *Čas zelenja. Projekti in programi, ki spodbujajo branje.* (Ciciban/Cicido, PIL, Galeb, Miš Založba, Sodobnost, Malinc, Sekcija za mladinsko knj. pri DSP).

20. april: Izlet za šestošolce + sedmošolce (HOFER): Ljubljana: OŠ Frana Erjavca Nova Gorica.

26. april: Izlet za šestošolce + sedmošolce (HOFER): Prevalje: OŠ Oplotnica in OŠ Šentvid pri Stični.

3. maj: [Zaključna slovesnost](#) ob 60. obletnici Bralne značke.

Maj: knjige za zlate bralce: *Kjer veter spi*, MIŠ založba, uredila Gaja Kos.

12. maj: 8. bralna čajanka na daljavo; **novinarska konferenca in pogovor** z avtorjem Damijanom Šinigojem, ki ga je vodila Gaja Kos. T. Jamnik je predstavila izbor knjig, primernih za to starostno skupino; razgibanih, primernih za poletno branje.

15. maj: Konec reševanja MEGA kviza: *S knjigo v svet. Ob 60. obletnici Bralne značke.*

20. maj: Prireditev ob zaključku BZ: Celovec.

20. in 21. maj: 2. festival Bralne značke – sodelovanje z Občino Prevalje.

7. junij: Zoom pogovor za zlate bralce: D. Šinigoj in Gaja Kos.

16. junij: Predpochtliška bralna čajanka na daljavo: Napoved sezone 2023/2024.

23. junij: Šentrupert: PO sestanek na terenu.

30. junij: Seminar za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (City hotel Ljubljana); ZRSŠ.

4. julij: Redni Zbor članov FELE (Dublin, Irska).

5.-7. julij: 22. Evropska konferenca FELE (Dublin, Irska):

P. Potočnik: *Online Environment of The Reading Badge New Trends and Tendencies.*

M. Perko: *Slovenian Reading Badge Society: With a Book into the World.*

Prejem nagrade za inovativno prakso s področja promocije bralne kulture **AWARD FOR INNOVATIVE LITERACY PROMOTION IN EUROPE**, ki jo vsake dve leti podeljuje FELA.

24. avgust: Brdo: 8. konferenca ravnateljev VIZ v Sloveniji (delna distribucija plakatov Beremo skupaj).

3.-8. september: 38. kongres IBBY, Putrajaya, Malezija:

P. Potočnik: *The Golden Reader Project Stories that invite you into the world of reading.*

T. Jamnik: *Intergenerational stories are also "wings that help you soar every day".*

9. september: Posvet BDS Vizualno pripovedovanje. Od slikanice do stripa, začetek NMSB; slavnostni nagovor: M. Kravos.

September: slikanica za prvošolce: *Kako sta Bibi in gusti prezvičala hrib*, Ida Mlakar Črnič.

8. september do 9. oktober oz. do konca leta 2022: NMSB + Beremo skupaj. 50 celoletnih naročnin za revije Cicido in Ciciban (Krka).

14. september: Otroški parlament: Izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje programa. Izbor knjig na temo duševnega zdravja otrok in mladih: mag. Tilka Jamnik; predstavila M. Perko.

14. september: Strokovna sreda (Pionirska, MKL): Predstavitev dejavnosti Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS in akcije Beremo skupaj, M. Perko.

15. september: 1. bralna čajanka na daljavo (I. sklop v šol. letu 2023/2024); Branje in gibanje Gaja Kos: *Skok v višino, skok v daljino in skok v knjigo* - seznam predstavljenih knjig in pogovor z Ido Mlakar Črnič (knjiga za prvošolce).

17. september: *Dan zlatih knjig, Bralni maraton*: 1 nastop: OŠ Livada LJ: Ida Mlakar Črnič (19. september).

21. september: regijski seminar *Literarno popotovanje na Goričko* (vsebinsko pripravila D. Tancer-Kajnih).

22.-24. september: Oko besede, Murska Sobota.

13. oktober: 2. bralna čajanka na daljavo (I. sklop v šol. letu 2023/2024): *Branje v večjezičnem okolju*. Vsebinsko zasnovala: Andreja Duhovnik – Antoni; gosti: Marko Kravos, Barbara Hanuš, Mihaela Knez.

19.-22. oktober: Knjižni sejem v Frankfurtu (P. Potočnik, G. Kos).

22. oktober: Izredni zbor članov FELER (zoom).

25. oktober: FELA webinar: *Family literacy*: T. Jamnik: *The Intergenerational Reading of YA Books*

10. november: 3. bralna čajanka na daljavo (I. sklop v šol. letu 2023/2024): *Zlate hruške, Priročnik za branje za branje kakovostnih mladinskih knjig*: Darja Lavrenčič Vrabec in Katja Kemperle in *Aktualne nagrade za mladinsko književnost*: Tilka Jamnik

11. november: sodelovanje na okrogli mizi na Reki: *Učenje slovenskega jezika na Hrvaškem* (M. Perko, P. Potočnik).

17. november: FELA webinar: *Children's literature goes Digital*.

22. november: osrednji simpozij *Otrok in knjiga*, Gospodarsko razstavišče (SKS); soorganizacija Mariborska knjižnica, revija *Otrok in knjiga*.

25. november: Skupna prireditve v okviru SKS *Zgodbe so krila* (IBBY, BZ, OiK).

8. december: 3. bralna čajanka na daljavo (I. sklop v šol. letu 2023/2024): Uredništvo revij Cicido in Ciciban:

Predstavitev likovnega natečaja 16. CICI UMETNIJE, dr. Peter Svetina in Darka Tancer Kajnih: *50 let revije Otrok in knjiga* - 50 let razvoja strokovne misli na področju mladinske književnosti – pogovor.

15. december: priznanje predsednika RS B. Pahorja jabolko navdiha (M. Perko in BZ).

22. december: Izredni zbor članov FELE (zoom). Izvoljena nova predsednica: Marieta Tzvetkova (Bolgarija).

Januar-december: sodelovanje pri Bradni znački (Ciciban), Bralnem grižljaju (PIL), z revijo *Otrok in knjiga*.

OBŠIRNEJŠI PROGRAMSKI SKLOPI, AKCIJE

PRENOVLJENI SEZNAMI PRIPOROČIL ZA BRANJE

Vseskozi prenavljamo [sezname priporočil za branje](#). Posodablja jih mag. Tilka Jamnik:
[PREGLEDNI PRIPOROČILNI SEZNAMI](#)
[SEZNAMI PO CILJNIH SKUPINAH in TEMA, ZBIRKE](#)
[TEMATSKI SEZNAMI](#)

Posodabljam tudi [NAGRADE ZA MLADINSKO KNJIŽEVNOST](#) in [UMETNIKE SEZONE](#).

BRALNA AKCIJA S ŠESTOŠOLCI (IZLETI)

Ljubljana, 20. april, Prevalje, 26. april

Organizirali smo dva nagradna izleta za tri šole, ki so se še posebej posvetile spodbujanju branja za bralno značko pri šestošolcih (tudi sedmošolcih, saj eno leto prej zaradi covida organizacija izletov ni bila možna). Mlade bralce, ki so opravili bralno značko, in njihove prizadevne mentorje smo ob zaključku povabili v Ljubljano in na Prevalje na kulturno obarvan izlet.

Bralci OŠ Frana Erjavca Nova Gorica so šli na ogled Cukrarne, kjer so se srečali tudi z Andrejem Rozmanom Rozo, si ogledali Ljubljano z ladjice in se pogostili na Bregu.

Šestošolci in sedmošolci z OŠ Oplotnica in OŠ Šentvid pri Stični pa so skupaj obiskali Prevalje - Mesto bralne značke, kjer sta jih sprejela podžupan Občine Prevalje g. Boštjan Gorenšek in pisatelj Primož Suhodolčan, ki je tudi ambasador, pokrovitelj klopce bralne značke. Obiskali so Prežihovino in se okrepili s kosilom.

Sponzor programa: podjetje HOFER.

MEGA KVIZ

15. cikel [MEGA kviza](#) S knjigo v svet; ob 60. obletnici Bralne značke.

V MEGA kviz so bili uvrščeni naslednji trije vsebinski sklopi:

- [S knjigo kakor danes, a nekoč nekoliko drugače](#)
- [»Brati pomeni početi podvige.« \(Tone Pavček\)](#)
- [Naš veliki bralni klub](#)

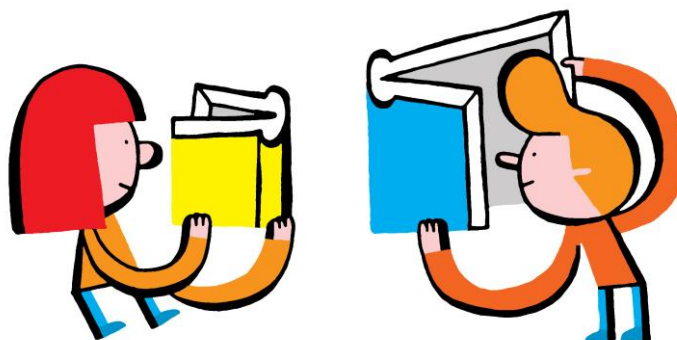
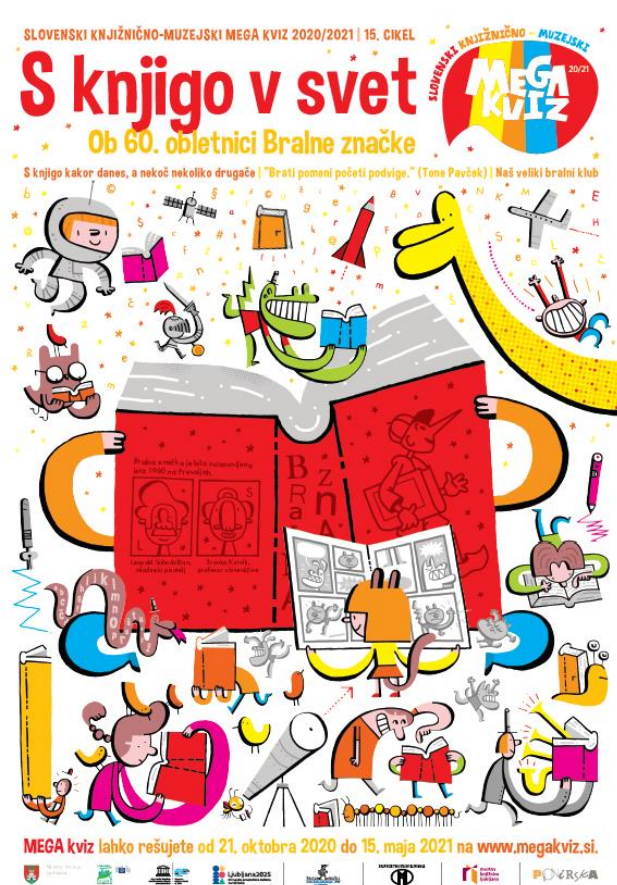
Koncept in besedila je v sodelovanju z MKL-Pionirsko, Kristino Picco, pripravil Miha Mohor.

Dodatno gradivo [Potepuh in radovednež](#) je pripravila mag. Tilka Jamnik.

Gradivo je ilustriral in oblikoval Ivan Mitrevski.

V sklopu kviza je tudi [strip](#) Ivana Mitrevskega, ki je preveden tudi v [angleščino](#).

Odziv je presegel vsa pričakovanja, zato smo se odločili, da bomo reševanje podaljšali **do 15. maja 2022**. K skupnemu reševanju smo vabili mlade bralce in učitelje, starše, stare starše, družine, cele medgeneracijske skupine ...

Ilustracija: Ivan Mitrevski

ZAKLJUČNA SLOVESNOST OB 60. OBLETNICI BRALNE ZNAČKE

3. maja smo v Cankarjevem domu slavnostno sklenili praznovanja ob 60. obletnici gibanja Bralna značka.

Prireditev je bila namenjena našim mentorjem in sodelavcem, ki so najbolj zaslužni, da se je Bralna značka razvila v bralno gibanje, kot ga ne poznajo nikjer drugje po svetu.

Z nami je bil častni pokrovitelj vseh dogodkov ob 60-letnici gibanja BZ - **predsednik RS Borut Pahor**.

Za glasbo je poskrbela **Ljoba Jenče**, prireditev je vodil **Boštjan Gorenc Pižama**.

Prejemniki priznanj:

PRIZNANJE za izjemno mentorsko delo na področju bralne kulture in bralne značke

Hedvika Gorenšek
Barbara Hanuš
Mirjam Klavž Dolinar
Olga Lupinc
Boža Ojsteršek
Franceska Žumer

ZLATO PRIZNANJE za izjemne dosežke pri razvoju bralne kulture in Bralne značke na nacionalni ravni

Andreja Duhovnik – Antoni
Tilka Jamnik
Tjaša Klemenčič
Igor Longyka
Miha Mohor
Darka Tancer-Kajnih

ČASTNI ČLANI:

Tone Partljič in Jože Zupan (častna člana že od prej)

Nove častne članice:

Berta Golob
Meta Grosman
Greta Jukič
Marjana Kobe
Darja Kramberger
Neža Maurer
Vladimira Škof

ZAHVALA za dolgoletno sodelovanje in podporo
bralni kulturi mladih in Bralni znački:

Zveza prijateljev mladine Slovenije z zvezami in društvi po vsej Sloveniji.

Marko Kravos: GOVOR NA PRIREDITVI

PPT PREDSTAVITEV

Fotografije: Luka Dakskobler

2. FESTIVAL BRALNE ZNAČKE – PREVALJE

Od četrтка, 19. maja, do ponedeljka, 23. maja, se je odvijal 2. FESTIVAL BRALNE ZNAČKE na Prevaljah.

Namenjen je bil praznovanju 61. obletnice Bralne značke.

PROGRAM DOGODKOV

Festival soustvarjamo: Občina Prevalje, Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, Osnovna šola Franja Goloba Prevalje, Kulturno društvo Mohorjan, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, NK Korotan in OK Prevalje.

SREČANJE PROGRAMSKEGA ODBORA V ŠENTRUPERTU

23. junija, na rojstni dan prof. Staneta Kotnika, enega od pobudnikov Bralne značke, se je del Programskega odbora Bralne značke, sestal na delovnem obisku in sestanku v Šentrupertu pri Jožetu Zupanu, prejemniku zlatega znaka za 50-letno delo pri Bralni znački.

Na Dolenjskem so nas gostoljubno sprejeli v OŠ dr. Pavla Lunačka, v Zavodu Dežela kozolcev in v Galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem.

BEREMO SKUPAJ (Nacionalni mesec skupnega branja 2022)

Po štirih uspešnih izpeljavah Nacionalnega meseca skupnega branja (NMSB), ki ju je spremljala promocijska akcija *Beremo skupaj*, smo pobudniki in soorganizatorji tudi lanskoletno jesen pripravili 5. Nacionalni mesec skupnega branja ter številne dejavnosti, s katerimi smo promovirali branje in povezovanje ob in s knjigami.

Nacionalni mesec skupnega branja – NMSB 2022 je potekal med **8. septembrom 2022** (mednarodni dan pismenosti) in **9. oktobrom 2022** (do zaključka Tedna otroka®).

Pobudniki in organizatorji projekta smo: Bralno društvo Slovenije, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev, Mariborska knjižnica, Mestna knjižnica Kranj, Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenska sekcija IBBY, Združenje slovenskih splošnih knjižnic in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Partnerji NMSB v letu 2022 so bili: Ministrstvo za kulturo in izobraževanje, MIZŠ, Javna agencija RS za knjigo, Andragoški center Slovenije, Zavod RS za šolstvo, UL ALUO, UL FF.

Ostali podporniki

Aktivno se vključujejo še: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Narodna in univerzitetna knjižnica, Tedni vseživljenjskega učenja, Mreža za družinsko pismenost, Gimnazija Bežigrad, Evropsko leto mladih, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov ter Zveza prijateljev mladine Slovenije z društvi in zvezami po vsej Sloveniji.

Pri distribuciji plakatov pomagajo: Zavod za šolstvo RS, Narodna in univerzitetna knjižnica, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Zdrženje splošnih knjižnic, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Zveza prijateljev mladine Slovenije s svojimi člani.

Medijski podporniki: Delo, Večer, Primorski dnevnik, Gorenjski glas, Bukla, Ciciban, Cicido, Pogled, Pil. RTV Slovenija podpre NMSB na nacionalnem radiu, televiziji in spletnem portalu MMC RTV Slovenija.

Sponzorji projekta: Hofer, Krka ter Europlakat.

URADNI ZAČETEK NMSB

Uradno se Nacionalni mesec skupnega branja vsako leto začne 8. septembra, na mednarodni dan pismenosti. Leta 2022 je bilo slavnostno odprtje 9. septembra, na posvetu Bralnega društva Slovenije *Vizualno pripovedovanje. Od slikanice do stripa*.

Na uvodnem delu so svoje misli o pomenu bralne pismenosti in bralne kulture strnili mag. Savina Zwitter, predsednica Bralnega društva Slovenije, Marko Kravos, predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS in dr. Vinko Logaj, direktor Zavoda za šolstvo RS.

[Sporočilo za javnost](#)

Rdeča nit NMSB 2022/Beremo skupaj je bila povezava med branjem in gibanjem.

Izhodišče je misel irskega pisatelja in politika Richarda Steela (1672–1729), ki poudarja povezanost med umom in telesom, med gibanjem, športom in duševnim razvojem.

»Branje je za duha to, kar je telovadba za telo.«

Namen:

Spodbujanje/oblikovanje zdravega življenjskega sloga, spretnosti, razvoja nasploh.

Vloga kakovostnega preživljanja prostega časa. Sprostitev.

Oblikovanje ustvarjalne osebnosti - pozitiven odnos tako do branja kot do gibanja.

Vseživljenjski proces pri obojem – nenehno razvijanje in bogatenje sposobnosti – vitalnost, dobro počutje.

Gibanje, namenjeno/prilagojeno ljudem z različnimi omejitvami, interesi, potrebami ...

Rehabilitacijski/terapevtski vidik obojega.

Povezovanje kulture branja in gibanja je bilo mišljeno zelo široko, npr.: Literarne

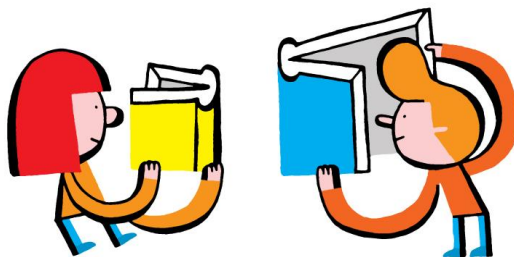
ekskurzije/sprehodi/vodenja, tematske/pravljicične poti (ogledovanje spominskih obeležij, obiskovanje rojstnih hiš avtorjev, morda z nastopom avtorja, ki živi v okolici ...), pripovedovanje, branje v naravi, tudi tematsko vezano na izbrane lokacije, vzpostavljanje, vzdrževanje, obiskovanje, uporaba knjigobežnic, povezovanja med branjem in različnimi športnimi dejavnostmi, priprava novih, sodobnih projektov za različne ciljne skupine.

SPLETNI DOGODKOVNIK

NMSB ter Beremo skupaj sta tesno povezana s spletnim dogodkovnikom

<https://nmsb.pismen.si/dogodki/seznam/>). S pomočjo tega spletnega orodja ustanove, ki na različne načine skrbijo za bralno kulturo in bralno pismenost, o svojih dogodkih obveščajo javnosti.

Konec leta 2022 je bilo v spletnem dogodkovniku zabeleženih **906 dogodkov 191-ih izvajalcev**.

Ilustracija: Ivan Mitrevski

BEREMO SKUPAJ

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS vsako leto podpre NMSB z javno medijsko in plakatno komunikacijsko akcijo Beremo skupaj (finančno jo podpira Javna agencija za knjigo).

VIZUALNA PODOBA AKCIJE

V sklopu projekta Beremo skupaj v NMSB 2022 smo k soustvarjanju likovne podobe povabili študente Akademije za likovno umetnost in oblikovanje - Oddelek za oblikovanje vizualnih komunikacij (smeri: Fotografija, Grafično oblikovanje in Ilustracija).

Vse likovne rešitve študentov (28) so bile predstavljene na študentski semestrski razstavi [Odprta akademija: ALUO razstava 2022](#).

V ožji izbor se je uvrstilo 12 del, nato je žirija (sestava: 3 predstavniki ALU, ter 3 predstavniki BZ in BDS) izbrala 3 podobe (z vsakega oddelka po 1), ki smo jih uporabili za javno oglaševanje na plakatih, iz njih so bile pripravljene tudi pasice, podlage itd. za splet.

- ilustracija: **Zala Tiran** (UL ALUO/OVK/Ilustracija/doc. mag. Marija Nabernik, 2022)
- fotografija: **Eric Contreras Mencinger** (UL ALUO/OVK/Fotografija/doc. Emina Djukić, 2022)
- grafično oblikovanje: **Hana Hirnig** (UL ALUO/OVK/Grafično oblikovanje/prof. Radovan Jenko, 2022)

Med vizualnimi rešitvami študentov Oddelka za grafično oblikovanje je nastalo tudi [pet video plakatov](#).

Plakate z izbrano ilustracijo smo natisnili v nakladi **6000 izvodov** (2 x 2000). Razdelili smo jih sodelujočim ministrstvom ter drugim soorganizatorjem, pobudnikom in sofinancerjem, osnovnim šolam (tudi podružnice), vrtcem (vključno z enotami), srednjim šolam, dijaškim domovom, splošnim knjižnicam (tudi vse enote), šolam in vrtcem v slovenskem zamejskem in zdonskem prostoru, društvom in zvezam prijateljev mladine, nekaterim knjigarnam, založbam, centrom za socialno delo, VDC-jem, ... Plakate smo razdelili tudi med med širšo (odraslo) publiko (različna strokovna usposabljanja, posvet Zapeljevanje v branje ali kako branje živi na spletu, Kulturni bazar, ...)

[VSI PLAKATI](#)

Spletne rešitve z vizualno podobo projekta so še vedno dostopne na spletišču <https://nmsb.pismen.si>: to so manjši plakati, zgibanke in plakati po meri, na katere lahko uporabniki vnesejo poljubno besedilo, lahko si naložijo pasice za Facebook, Instagram in ostala socialna omrežja.

Za promocijske namene smo pripravili tudi zastavice.

Ponovno smo uspeli izvesti ulično plakatiranje po vsej Sloveniji, in sicer na 400 plakatnih mestih Europlakata.

Nagrada za plakat za akcijo *Beremo skupaj*

26. januarja je v ljubljanski Operi potekala razglasitev nagrad [Outstanding](#).

Pobudnik in organizator tekmovanja, ki nagraduje izstopajoče kreativne rešitve v zunanjem oglaševanju, je [Družba Europlakat](#).

Strokovna žirija tekmovanja Outstanding 2022 je plakat za akcijo *Beremo skupaj* uvrstila v ožji izbor (3 nominiranci) za nagrado **v kategoriji Obveščanje in ozaveščanje - plakati**.

Avtor [plakata](#) je **Erik Contreras Mencinger** (ALUO – Oddelek za oblikovanje vizualnih komunikacij – smer fotografija) - mentorica doc. **Emina Djukić**.

Celostna podoba akcije *Beremo skupaj*: **Teja Ideja**

Nagrado sta prevzela Erik Contreras Mencinger in predstavnica Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS Manca Perko, ALUO je zastopala Emina Djukić, JAKRS, ki sofinancira promocijsko akcijo Nacionalnega meseca skupnega branja Beremo skupaj, pa Tjaša Urankar.

[FOTOGRAFIJE S PODELITVE](#)

[MARKETING MAGAZIN](#)

NAROČNINE NA REVJI CICIBAN IN CICIDO

Tovarna zdravil Krka, d. d., Novo mesto, je akcijo podprla s sponzorstvom pri projektu »Bogatenje knjižnih polic – naročnine na reviji Cicido ali Ciciban«.

S pomočjo Zveze prijateljev mladine Slovenije ter njenih zvez in društev prijateljev mladine s statusom humanitarne organizacije v šolskem letu 2022/2023 omogočamo, da 50 otrok iz socialno šibkih družin celo šolsko leto brezplačno prejema reviji Cicido ali Ciciban. Zveze/društva, ki nam pri tem pomagajo:

ZPM Moste-Polje
MDPM za Goriško
MDPM Ajdovščina
Društvo prijateljev mladine Metlika
DPM Mojca Novo mesto,
DPM Maribor
Dobrodelno društvo Pomagajmo odprtih src
ZPM Krško
MZPM Velenje
ZPM Idrija

MEDNARODNO POVEZOVANJE IN SODELOVANJE

PROMOCIJA BRALNE ZNAČKE V MEDNARODNEM PROSTORU

Od 12. do 14. januarja 2022, je na OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, potekal zaključek ERASMUS+ projekta REF - "*reading with ease and fun*". Na povabilo mentorice Urške Repinc, je M. Mohor nastopil s prispevkom: *Reading Badge - Slovene Movement*.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je od leta 2020 polnopravni član FELE (Federation of European Literacy Associations).

22. Evropska konferenca o bralni pismenosti in bralni kulturi

Literacy and Diversity: New Directions

5.-7. julij, Dublin, Irska

S prispevkom [*Online Environment of The Reading Badge New Trends and Tendencies*](#) je sodelovala P. Potočnik.

4. julija smo sodelovali na rednem Zboru članov FELE (dan pred konferenco).

Vsaki dve leti (od leta 1997) FELA na Evropski konferenci podeli nagrado za najbolj inovativno prakso s področja promocije bralne kulture.

5. Julija 2022 je na 22. Evropski konferenci o pismenosti v Dublinu nagrado prejelo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS.

Nagrado je v imenu Društva prevzela generalna sekretarka BZ Manca Perko, ki so jo organizatorji tudi povabili, naj pripravi predstavitev o BZ. S prispevkom [Slovenian Reading Badge Society: With a Book into the World](#) je nastopila v enem od rednih sklopov Kongresa.

FELA Webinars

Leta 2022 smo v okviru sodelovanja v FELI pripravili dva webinarja/spletna seminarja (maj 2021), ki ga je vsebinsko pripravila [Webinar Steering Group](#) (sopredsedujoča skupini: V. Rot Gabrovec, predstavnica BZ v skupini: P. Potočnik).

25. oktober: **FELA webinar:** Family literacy: T. Jamnik: [The Intergenerational Reading of YA Books](#)

17. november: **FELA webinar:** *Children literature goes Digital.*

Publications Steering Group

Aktivni smo tudi v skupini za objave različnih publikacij/člankov: [Publications Steering Group](#) /sopredsedujoča P. Potočnik/.

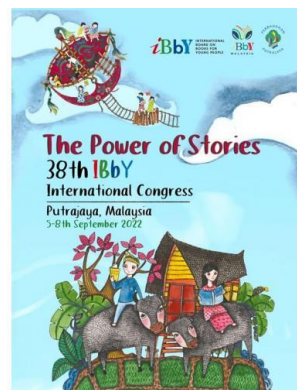
38. mednarodni IBBY kongres (The 38th IBBY International Congress)

5-8. september 2022, Putrajaya, Malezija

V imenu Bralne značke stase kongresa udeležili T. Jamnik in P. Potočnik. Bralno značko in še posebej uspešni projekt "Zlata bralka, zlati bralec" je predstavila P. Potočnik, T. Jamnik pa je predstavila projekt Medgeneracijskega branja.

[Petra Potočnik - The Golden Reader Project](#) / [Seznam knjig](#)

[Tilka Jamnik - Intergenerational Reading Project](#)

Tina Bilban
Katja Zakrajšek
Tilka Jamnik
Petra Potočnik
Tatjana Vučajnik

BOLOGNA BOOK FAIR (Mednarodna strokovna konferenca v Bologni 2024 – priprave)

21.–22. marec 2022

Predstavniki skupine, ki pripravljamo konferenco v Bologni 24, smo obiskali sejem ter **Salaborso**, knjižnico v središču mesta, ki ima konferenčno dvorano, prostor za pogostitve in razstave. Ker so v času sejma prostori brezplačno na voljo častni gostji sejma, se zdijo primerno prizorišče za izvedbo konference.

Ogledali smo si tudi prostore na sejmišču ter se udeležili nekaterih strokovnih dogodkov.

Na knjižni sejem v Bologni smo pripeljali širši krog ljudi, ki se profesionalno ukvarjajo s spodbujanjem branja in bralno kulturo, saj se nam zdi pomembno, da se na gostovanje Slovenije v Bologni 24 dobro pripravi celotno področje.

Sodelujoči partnerji (konzorcij) smo se celo leto redno sestajali ter pripravili vsebinsko in organizacijsko zasnovo.

V letu 2022 smo na spletni strani BZ poskusno odprli **zavihek za predstavitev v mednarodnem prostoru** (<https://www.bralnaznacka.si/en/home-page>). Na njem objavljamo aktualne informacije s področja mladinske književnosti in bralne kulture, zanimive za mednarodni prostor, kasneje (ko bodo nacionalne priprave na sejem to dopuščale) tudi vse, kar bo povezano z načrtovano konferenco v Bologni.

Na spletni strani je prostor za aktualne informacije o knjižnem sejmu v Frankfurtu in načrtih Slovenije za knjižni sejem v Bologni.

Stran je dostopna s spletne strani Bralne značke in neposredno. Prepričani smo, da bo dobra promocija v mednarodnem prostoru za vse zainteresirane organizacije, tudi za avtorje in založnike.

Pripravili smo tisk strip zgibanke [Kratka zgodovina Bralne značke](#), ki je bil pripravljen v okviru projekta MEGA kviz (Pionirska, MKL). Avtor stripa je **Ivan Mitrevski**.

[A Brief History of Reading Badge](#)

MOTIVACIJSKO GRADIVO

PREDŠOLSKA BRALNA ZNAČKA

MAPA ZA PREDŠOLSKO
BRALNO ZNAČKO

PRIZNANJE 1

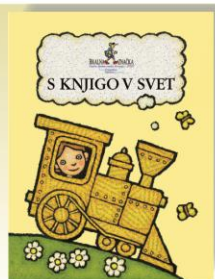

PRIZNANJE 2

PRIZNANJE 3

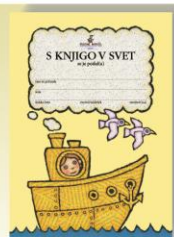
Ilustracije: PETER ŠKERL

MAPA ZA PRVO TRILETJE

PRIZNANJE ZA PRVI RAZRED

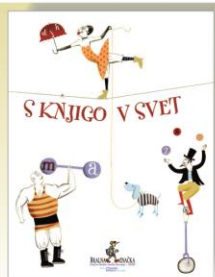
PRIZNANJE ZA DRUGI RAZRED

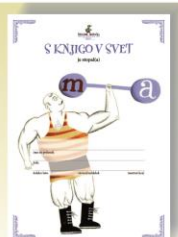
PRIZNANJE ZA TRETJI RAZRED

Ilustracije: LILA PRAP

BRALNA ZNAČKA V OŠ

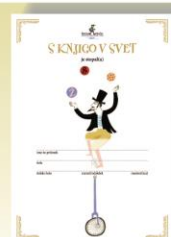
MAPA ZA DRUGO TRILETJE

PRIZNANJE ZA ČETRTI RAZRED

PRIZNANJE ZA PETI RAZRED

PRIZNANJE ZA ŠESTI RAZRED

Ilustracije: DAMIJAN STEPANČIČ

SPOMINSKO
PRIZNANJE

MAPA ZA TRETJE TRILETJE

PRIZNANJE ZA SEDMI RAZRED

PRIZNANJE ZA OSMI RAZRED

PRIZNANJE ZA DEVETI RAZRED

Ilustracije: ADRIANO JANEŽIČ

PRIPONKE

DODATNO GRADIVO

Tudi v letu 2022 smo pripravili PRIZNANJA ZA MEDGENERACIJSKO BRANJE.
Primer priznanja za medgeneracijsko branje 2022

Oblikovanje in izvedba: Teja Ideja

PROJEKT ZLATA BRALKA, ZLATI BRALEC

OB IZIDU KNJIGE ZA ZLATE BRALCE 2021/2022

V 19. letu darilne akcije smo za zlate bralke in bralce pripravili knjigo **Kjer veter spi** Damijana Šinigoj. Knjigo je uredila Gaja Kos (knjiga je izšla pri založbi Miš)

Razdelili smo jo vsem zlatim bralkam in bralcem v Sloveniji ter najboljšim bralcem v slovenskem zamejskem in zdomskem/izseljenskem prostoru. Knjige so dobili tudi mentorji koordinatorji.

Za mentorje smo **12. maja** (v okviru bralne čajanke na daljavo) ob podpori zoom aplikacije pripravili **pogovor** z avtorjem knjige **Damijanom Šinigojem**, ki ga je vodila **Gaja Kos**. Tilka Jamnik je predstavila izbor knjig, primernih za to starostno skupino.

7. junija smo se z Damijanom Šinigojem in Gajo Kos preko zooma družili tudi z našimi zlatimi bralkami in zlatimi bralci, njihovimi mentorji in sošolci. Z nami so bili ob ustvarjalcih predstavniki Telekoma Slovenije, Javne agencije za knjigo, predstavniki Občine Prevalje ter številni mentorji branja iz vsega slovenskega prostora.

Projekt omogočata: Telekom Slovenije in Javna agencija za knjigo RS.

PRVOŠOLCI

17. SEPTEMBER, ZAČETEK BRANJA ZA BRALNO ZNAČKO 25.000 DARILNIH SLIKANIC

17. septembra Bralna značka tradicionalno začne bralno leto in tako počasti dan zlatih knjig, dan rojstva in smrti Franceta Bevka.

Prvošolcem na osnovnih šolah v Sloveniji in slovenskih šolah v Italiji smo letos na ta dan podarili slikanico *Kako sta Bibi in Gusti prevzijačila hrib* Ide Mlakar Črnič in ilustratorke Kristine Krhin.

Beseda avtorice: Ida Mlakar Črnič - [HOJA S KNJIGO](#).

Projekt omogočajo: Hofer, SVIZ in Javna agencija za knjigo RS.

Avtorica je knjige slavnostno podelila na **OŠ Livada Ljubljana**, sodelovala pa je tudi na pogovoru na septembrski bralni čajanki:

SLAVNOSTNE PODELITVE SLIKANIC ZA PRVOŠOLCE

BRALNA ZNAČKA V SLOVENSKEM ZAMEJSKEM PROSTORU

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu v Italiji: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev književnih fondov

Za zamejsko področje v Italiji (čez 3000 bralcev v 2022) smo po dogovorih z Andrejo Duhovnik Antoni (Zavod za šolstvo RS, Področna skupina za šolstvo Slovencev v zamejstvu - It) in mentorskimi skupinami za posamična področja pripravili naslednji program:

a) Vrtci

Zaključki branja s podeljevanjem priznanj se dogajajo znotraj posameznih enot in so praviloma bolj intimne narave, primerne ciljni publiki (otrokom in staršem). Tudi letos smo skušali intenzivneje spodbujati družinsko branje, ki smo ga v letih 2018, 2019, 2020, 2021 podprli z bralnimi nahrbtniki.

b) Srečanja z avtorji in kulturne prireditve za osnovne in nižje srednje šole:

Želje po srečevanjih v živo so bile v letu po pandemiji večje, a smo srečanja marsikje morali organizirati v manjših skupinah, nekaj nastopov pa smo soorganizirali v virtualnem prostoru. Mentorji in mladi bralci so bili vabljeni tudi na vseslovensko zoom srečanje z avtorjem knjige za zlate bralce Kjer veter spi Damijanom Šinigojem.

BRALNA ZNAČKA– SREČANJA - Slovenska šola v Italiji – maj 2022

KOORDINACIJA: Andreja Duhovnik Antoni, Zavod RS za šolstvo, Manca Perko, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS,
IN
razredni učitelji, profesorji slovenščine, koordinatorji na večstopenjskih šolah - slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šolah v Italiji

	DAN	LOKACIJA	GOST	ŠOLA-KONTAKTI
1./2.	11.5.2022	OŠ Romjan in OŠ Sovodnje 2 nastopa	Sten Vilar	VŠ Doberdob – razredna stopnja - Barbara Jelen barbara.jelen@vsdoberdob.it
3./4.	13.5.2022	Dolina 2 nastopa	Nataša Konc Lorenzutti	VŠ Josip Pangerc Dolina – razredna stopnja - Sabrina Bandi sabrina.band@gmail.com
5./6.	17. in 18.5.2022	Špeter 2 nastopa	Irena Cerar	VŠ Špeter – razredna in predmetna stopnja - Ana Hvalič ana.hvalic@gmail.com
7.	20.5.2022 11.30	NSŠ Simon Gregorčič Dolina	Marko Kravos	VŠ Josip Pangerc Dolina – predmetna stopnja - Sanja Širec sanjasirec@libero.it
8./11,	23. in 24.5.2022	Na šolah – Trst 4 nastopi	Andreja Rozman Roza	VŠ Vladimir Bartol Trst – razredna in predmetna stopnja – Erika Kraljic kraljic.erika@icloud.com
12./13.	24.5.2022	KCLB – Gorica 2 nastopa	Eva Škofič Maurer	VŠ Gorica – razredna stopnja - Sabina Grahek sabina.grahek@icgorizia.net
14./15.	24.5.2022 9.00 - COŠ Zgonik 11.40 - NSŠ Nabrežina	Večstopenjska šola Nabrežina 2 nastopa	Ljuba Jenče	VŠ Nabrežina – razredna stopnja in predmetna stopnja - Nevenka Škrli nevenka.skrli@vesnabrezina.it
16./17.	24. in 27.5.2022	NSŠ Ivan Trinko 2 nastopa	Jasna Tuta	VŠ Gorica – predmetna stopnja - Rosanda Volk rosanda.volk@icgorizia.net
18./19.	25.5.2022 9.30 – 10.30 – 1. skupina 11.00 – 12.00 – 2. skupina	Večstopenjska šola Opčine – na daljavo 2 nastopa	Andrej Rozman Roza	VŠ Opčine – razredna stopnja - Bruna Visintin brunavisintin@yahoo.it
20./21.	26.5.2022 9.30 – Križ – OŠ Nabrežina 11.00 - Šempolaj	Večstopenjska šola Nabrežina 2 nastopa	Marko Kravos	VŠ Nabrežina – razredna stopnja – Nevenka Škrli nevenka.skrli@vesnabrezina.it
22./24.	27.5.2022 9.00-10.00 – 1. skupina 10.15-11.15 – 2. skupina 11.30-12.15 – 3. skupina	Večstopenjska šola pri Sv. Jakobu 3 nastopi	Peter Škerl	VŠ pri Sv. Jakobu Trst – razredna in predmetna stopnja Carmen Hrvatič carmen.hrvatic@dijak.edu.it
25.	27.5.2022	Dolina – nižja srednja šola	Nataša Konc Lorenzutti	VŠ Doberdob – predmetna stopnja - Alma Berginc polonca.berginc@siol.net
26.	27.5.2022	Večstopenjska šola Nabrežina OŠ Devin	Nataša Konc Lorenzutti	VŠ Nabrežina – razredna stopnja – Nevenka Škrli nevenka.skrli@vesnabrezina.it
27./28.	6.6.2022	Večstopenjska šola Opčine – nižja srednja na Opčinah in na Proseku 2 nastopa	Ljuba Jenče	VŠ Opčine – predmetna stopnja – Metka Šinigoj msinigoj@yahoo.it

c) **Motivacijsko gradivo – priznanja za bralce**

Na slovenskih šolah v Italiji se od 2009 uporabljajo enaka motivacijska gradiva kot v Sloveniji. Priznanja so ilustrirali vrhunski slovenski ilustratorji: Lila Prap, Damijan Stepančič in Adriano Janežič za bralce osnovne ter nižje srednje šole ter Peter Škerl za predšolske bralčke. S tem se tudi na zunaj vzpostavlja enotnost slovenskega kulturnega prostora. Glede na to, da so otroci brali tudi v šolskem letu 2021/2022, smo skupaj z ZRSŠ poskrbeli za motivacijsko gradivo. Sam proces branja je namreč tako v preteklem kot v tekočem šolskem letu tekel razmeroma nemoteno, čeprav se tudi na tem področju posledicam epidemije ni mogoče popolnoma izogniti.

d) **Knjige za bogatitev knjižnih fondov**

V letu 2022 smo v okviru **zbirke Zlata bralka, zlati bralec** tradicionalno pripravili ponatis knjige za zlate bralce (vsi, ki so brali vsa leta osnovnega šolanja oz. bralci, ki zaključujejo slovensko nižjo srednjo šolo v Italiji); za prvošolce pa ponatis kakovostne slovenske slikanice. V zamejstvu v Italiji je ob tesnem sodelovanju z A. Duhovnik Antoni pri Bralni znački v veljavi popolnoma enak sistem kot na šolah v Sloveniji, tudi knjige iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec se delijo bralcem po povsem enakem sistemu in v istem obdobju kot v Sloveniji: vsi zlati bralci, mentorji in šolske knjižnice so tako po enotnem ključu, ki velja za ves slovenski prostor, ob koncu šolskega leta 2021/2022 prejeli knjige *Kjer veter spi* (178 izv.) Damijana Šinigoja; prvošolci pa v začetku šolskega leta 2022/2023 kako sta Bibi in Gusti preživljala hrib Ide Mlakar Črnič z ilustracijami Kristine Krhin, pri čemer smo prav zaradi domačega avtorja dodali več izvodov tudi za mentorje in šolske knjižnice (312 izv.).

e) **Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ponovno izvedlo projekt Beremo skupaj, ki je promocijski del spodbud, povezanih v Nacionalni mesec skupnega branja.** Tema NMSB'22 je bila *branje in gibanje*. V okviru projekta smo natisnili tudi plakate (kot promocijsko gradivo) in jih distribuirali po šolah, vrtcih, ... 171 plakatov je bilo razdeljenih tudi slovenskim šolam v Italiji.

f) **Informiranje in izobraževanje mentorjev**

Informacije o Bralni znački redno potujejo na vse naslove vrtcev in šol preko pristojnih enot ZRSŠ (A. Duhovnik Antoni), kar je izjemno dragoceno. Tudi organizacija dogodkov in distribucija knjižnih daril poteka v sodelovanju z ZRSŠ, saj je pomembno, da se dobro in redno pokriva področje kot celota. Ob tem pa so se nekateri mentorji vpisali tudi v elektronsko naslovniško bazo BZ in se kot posamezniki odzivajo na informacije, obvestila in povabila.

- 3. maja 2022 smo v Cankarjevem domu pripravili slavnostno prireditev ob zaključku praznovanj ob 60. obletnici Bralne značke. Prireditev je bila namenjena mentorjem in sodelavcem. PRIZNANJE za izjemno mentorsko delo na področju bralne kulture in Bralne značke je prejela profesorica Olga Lupinc, ZLATO PRIZNANJE za izjemne dosežke pri razvoju bralne kulture in Bralne značke na nacionalni ravni pa Andreja Duhovnik – Antoni.
- Veseli smo, da so se mentorji branja tudi letos udeležili tradicionalnega novembrskega vseslovenskega simpozija Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS, ki običajno poteka v okviru Slovenskega knjižnega sejma (soorganizacija z revijo Otrok in knjiga). Iz zamejstva v Italiji so tokrat sodelovale 3 udeleženke, mentorice branja, z nami je bil predsednik Bralne značke M. Kravos.
- Kar nekaj je mentoric, ki se redno udeležujejo našega novega izobraževalnega srečevanja na daljavo, Bralnih čajank, ki jih po zoomu izvajamo vsak drugi četrtek v mesecu (2022 smo izpeljali 8 izobraževalnih sklopov po 2 uri + eno dodatno čajanko). Tudi na teh srečanjih sta prisotna M. Kravos in A. Duhovnik Antoni.

Eno od čajank je vsebinsko zasnovala Andreja Duhovnik – Antoni:

Branje v večjezičnem okolju (predavanje in pogovor z gosti)

- Andreja Duhovnik – Antoni (ZRSŠ, PODROČNA SKUPINA ZA ŠOLSTVO SLOVENCEV V ZAMEJSTVU – IT, članica Programskega odbora Bralne značke)

Andreja Duhovnik – Antoni: *Pozdrav in napoved programa s kratkim razmislekom o večjezičnosti*

Marko Kravos: *Večjezični bralec in slovenski književnik dvojezičnega okolja*

Barbara Hanuš: *Izkušnja branja slovenske literature pri dopolnilnem pouku slovenščine v Bosni in na OŠ Livada v Ljubljani*

Mihaela Knez: *Predstavitev [Centra za slovenščino](#) kot drugi in tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani – raziskave, gradivo in izobraževanje za učitelje*

- Za delo mentorjev pri spodbujanju bralne kulture v okviru Bralne značke je izjemno pomembno tudi to, da so deležni raznovrstnih sistematičnih spodbud na področju dela z bralci, knjigami, branjem tudi znotraj različnih oblik izobraževanj, ki jih zanje organizira ZRSŠ, za kar smo hvaležni A. Duhovnik Antoni.

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu v Avstriji: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev književnih fondov

Za zamejsko področje v Avstriji (ok. 1000 bralcev) sodelujemo predvsem s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu – povezovanje na šolah pri koordinaciji za Koroško od septembra 2016 v knjižnici vodi Adrian Ciomaga; strokovna svetovalka pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS: Tatjana Vučajnk.

- **Kulturne prireditve in motivacijsko gradivo**
- Zaključno prireditev za mlade bralce na Koroškem so sodelavci Študijske knjižnice v Celovcu tradicionalno pripravili ob koncu šolskega leta (20. maj 2022) v prostorih Mladinskega doma v Celovcu.
Tudi na Koroškem so otroci dobili motivacijsko gradivo Bralne značke in knjižna darila.
- **Knjige za bogatitev knjižnih fondov ter za nagrade mladim bralcem**
V letu 2022 smo na Koroškem zagotovili veliko število ustreznih knjig za spodbujanje branja iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec (710 izv. za prvošolce in 188 izv. za mlade bralce).
- V okviru projekta Beremo skupaj smo razdelili 111 plakatov šolam, vrtcem in Osrednji slovenski knjižnici.

- **Informiranje in izobraževanje mentorjev**

Krepimo mrežo elektronskih poti tudi mentorjev zamejstva v Avstriji; prav tako se trudimo, da je spletna stran BZ uporabna tudi za šole in mentorje v zamejstvu.

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu na Madžarskem: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev knjižnih fondov

Za zamejsko področje na Madžarskem: (koordinacija programa – strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, Tatjana Vučajnk).

- **Knjige za bogatitev knjižnih fondov:**

Za šole/mentorje/otroke smo pripravili knjige iz darilnega programa Zlata bralka, zlati bralec, in sicer 30 izv. knjig za prvošolce in 30 izvodov knjig za zlate bralce, izbor lažje berljivih knjig sodobne slovenske mladinske književnosti ter plakati iz projekta Beremo skupaj.

Tudi za področje na Madžarskem smo letos dodali izvide slovenskih sodobnih knjig za mlade bralce in mentorje.

- Vsa izobraževanja Bralne značke, še posebej nove oblike mentorskih srečevanj na bralnih čajankah, so bili za mentorje in celotne razrede vsega slovenskega kulturnega prostora.

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskih skupnostih na Hrvaškem: povezovanje in bogatitev književnih fondov

Za področje na Hrvaške: (koordinacija programa – strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS).

- **Knjige za bogatitev knjižnih fondov:** tudi letos smo za to področje izbrali primerne knjige predvsem za delo z otroki in mladimi bralci (40 knjig za knjižne fonde in nagrade). Podarili smo tudi večje število Cicibanov, Cicidojev in nekaj bralnih nahrbtnikov.
- Na povabilo Inštituta za narodnostna vprašanja – Enota Reka in MIZŠ smo sodelovali na okrogli mizi *Učenje slovenskega jezika na Hrvaškem* (11. november 2022, v prostorih Slovenskega doma na Reki). P. Potočnik in M. Perko sta predstavili sodobno Bralno značko in načine, kako lahko podpira delo mentorjev z (mladimi) bralci.

BRALNA ZNAČKA PRI SLOVENCIH V SLOVENSKEM ZDOMSKEM/IZSEJENSKEM PROSTORU

Tudi v preteklem letu so epidemiološke razmere pri nas in v širšem evropskem prostoru okrnile in spremenile živahen program obiskov, ki smo ga načrtovali, a mentorji branja (učitelji) in gostje so se v nekaterih primerih le dogovorili, deloma prilagodili in izpeljali načrtovane programske sklope. Seveda pa smo uspešno pripravili izbore knjig za bogatitev knjižnih fondov in se letos (še) bolj povezovali na področju izobraževanj.

AVSTRIJA in ČEŠKA

- **J. Babnik in H. Poche:** gostovanje Ljube Jenče: Dunaj, 10. 10. 2022, Praga, 11. 10. 2022 (BZ: sofinanciranje - prevoz in AH) – 2 srečanja + gradivo
- **T. Vučajnk (Gradec):**
- knjige za bralce in za knjižni fond in motivacijsko gradivo

BIH

M. Kregar

- 53 knjig za darila in knjižne zbirke in motivacijsko gradivo
- Andrej Rozman Roza (Kakanj, Sarajevo) 2 nastopa

B. Goršič:

- 133 knjig

BRUSELJ, LUKSEMBURG

M. Podobnikar

- **Dopolnilni pouk slov. Bruselj:** Boštjan Gorenc Pižama (BZ: sofinanciranje – AH) – 26. junij 2022
- **Dopolnilni pouk slov. Luksemburg:** Boštjan Gorenc Pižama (BZ: sofinanciranje – AH) – 24. junij 2022
- 80 knjig – za knjižnice

ŠVEDSKA in DANSKA:

- **Tilka Jamnik:** 5 družinskih bralnih delavnic v Stockholmu, Malmöju in Kopenhagenu: 1.– 3. april 2022 – BZ donirala 30 knjig

NEMČIJA M. Novak, Berlin:

- ok. 60 knjig za otroke in knjižne zbirke
- 1 nastop: Nataša Konc Lorenzutti (BZ – AH)

SRBIJA

- **T. Bukvič, S. Dolžan, Z. Jovičić in R. Zlobec:** Društva Slovencev v Beogradu, Novem Sadu, Rumi, Vršcu, Zrenjaninu
- Majda Koren (BZ – sofinanciranje – AH) – 2 nastopa, Ruma, 21. in 22. maj 2022
- knjige (20) in motivacijsko gradivo

ŠVICA (+Liechtenstein +Predarlško): R. Tekalec (koordinator): izvedba treh bralnih delavnic z Majdo Koren (7. – 12. december 2022)

- knjige (58), motivacijsko gradivo

DRUGE DRŽAVE

- knjige; posamezna bralna gradiva za potrebe mentorjev

Sodelovanje z ZRSŠ:

Sodelovanje na seminarjih ZRSŠ:

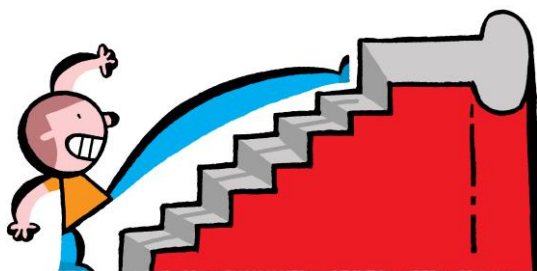
- SEMINAR ZA UČITELJE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE V TUJINI

(ZRSŠ, 30 junij do 2. julij 2022)

84 knjig + 70 plakatov Beremo skupaj

- SEMINAR NA DALJAVO ZA UČITELJE SLOVENŠČINE V ČEZOCEANSKIH DRŽAVAH – AVSTRALIJA, BRAZILIJA IN ARGENTINA (ZRSŠ, 9. do 11. februar in 17. do 18. februar 2022)

Izobraževanja: ob informacijski podpori E. Jurman so se nam na letošnjih izobraževanjih pridružili tudi nekateri učitelji iz Evrope in držav nekdanje Jugoslavije. Udeležba bi bila gotovo številčnejša, a popoldanske ure, ki ustrezajo mentorjem v Sloveniji, predvsem za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine pogosto niso prave, saj prav takrat poteka njihovo delo. Rešitve že iščemo.

Ilustracija: Ivan Mitrevski

NASTOPI USTVARJALCEV

V letu 2022 smo uspeli izpeljati 163 nastopov .

SOFINANCIRANJE:

V letu 2022 je bilo prejetih **69** prošenj za sofinanciranje (40 sofinanciranih; za 58 nastopov) za **97** nastopov.

AVTORJI IN NJIHOVA GOSTOVANJA PRI BRALCIH

Št. nastopov v letu 2022: 163

Nastopi so bili izpeljani v Sloveniji (123) in pri Slovencih zunaj Slovenije (40)

Št. avtorjev, vključenih v program: 42

Avtorji so predstavljeni na naši spletni strani: <http://www.bralnaznacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/>

Nastope, ki jih organizirajo OŠ, vrtci, knjižnice, društva/zveze prijateljev mladine, in jim v okviru programa povrnemo del sredstev, mentorji evalvirajo, evalvacije pa zberemo in pregledamo ter ocenimo sodelovanja s posameznimi avtorji. Za subvencioniranje velja predvsem kriterij oddaljenosti gostiteljev od kulturnih središč.

Avtorji, vključeni v program Nastopi ustvarjalcev, imajo vsako leto osrednjo vlogo tudi na zaključni prireditvi za zlate bralce v Gallusovi dvorani CD v Ljubljani.

IZOBRAŽEVANJA: BRALNICE, SIMPOZIJ, SEMINARJI, BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO

Zap. št.	Dogodek	Lokacija	Datum
1.	Seminar <i>LITERARNO POPOTOVANJE NA GORIČKO</i>	Murska Sobota/Goričko	21. 09. 2022
2.	Simpozij <i>OTROK IN KNJIGA</i>	Ljubljana, ZOOM	22. 11. 2022
4.	Seminar <i>POMEN VKLJUČEVANJA STARŠEV ZA BRALNI RAZVOJ OTROKA</i>	Ljubljana, ZOOM	4., 5. 3. 2022
5.	BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO (8 izvedb)	Ljubljana, ZOOM	feb-dec 2022

Skupno število obiskovalcev: ok. 150 + med 250 in 350 obiskovalcev na posamezno bralno čajanko na daljavo.

Izobraževanja Bralne značke so vključena v sistem profesionalnega usposabljanja KATIS.

DELAVNIČNI SEMINAR *POMEN VKLJUČEVANJA STARŠEV ZA BRALNI RAZVOJ OTROKA* 4. in 5. marec 2022 (zoom)

Slušatelji so se seznanili z vrsto praktičnih napotkov, ki jih bodo lahko neposredno posredovali staršem in otrokom v predbralnem in zgodnjem bralnem obdobju; bistvo vseh izkušenj je, da je branje prijetno, koristno ... in da je dobro razvita bralna sposobnost nujno potrebna.

VSEBINE SEMINARJA:

- dr. Livija Knaflič: **Družine, branje in pismenost**
- Kristina Picco: **Odbiranje kakovostnega knjižnega gradiva za otroke**
- mag. Tilka Jamnik: **Gradivo za branje z otroki, ki spodbuja družinsko pismenost**

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 52.

REGIJSKI SEMINAR
LITERARNO POPOTOVANJE NA GORIČKO
21. september 2022, Goričko

Iz Murske Sobote smo se **z avtobusom** podali na **V Goričko**, kjer smo **obiskali** tri literarno zanimive kraje: **Dolince, Šalovce in Križevce**, ki so povezani s tremi uveljavljenimi slovenskimi pisatelji in njihovimi deli. Podrobneje smo se seznanili z odmevnimi rodbinskimi romani *Kurji pastir* Ferija Lainščka, *Zvezdna karta* Dušana Šarotarja in *Vse moje Amerike* Štefana Kardoša. Z ogledi krajev, branjem odlomkov iz literarnih del, različnih intervjujev in recenzij ter z medsebojno izmenjavo mnenj smo skušali čim bolj vstopiti v svet izpostavljenih romanov.

Literarno popotovanje smo zaokrožili s srečanjem oz. vodenim pogovorom s Ferijem Lainščkom, lanskoletnim dobitnikom Prešernove nagrade za življenjsko delo.

Ekskurzijo je vsebinsko zasnovala **Darka Tancer-Kajnih** (urednica revije *Otrok* in knjiga) in jo tudi vodila.

Z ekskurzijo smo se vključili v program Nacionalnega meseca skupnega branja 2022, ki je letos potekal pod motom Branje in gibanje.

VSEBINE SEMINARJA

Predstavitev romana *Kurji pastir* Ferija Lainščka
Predstavitev romana *Zvezdna karta* Dušana Šarotarja
Predstavitev romana *Vse moje Amerike* Štefana Kardoša
Lainšček - predstavitev avtorja in njegovega opusa

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 28

Feri

OSREDNJI SIMPOZIJ
OTROK IN KNJIGA
22. november 2022, Ljubljana (Gospodarsko razstavišče)

Program je bil sestavljen tako, da je z izborom predavateljev in tem predstavil **koncept in vsebino revije Otrok in knjiga**, ki v letu 2022 obeležuje **50 let izhajanja**.

Ta edina slovenska strokovna revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev je bila ustanovljena z namenom, da bi uveljavila mladinsko književnost kot enakovredno področje preučevanja znotraj literarne vede. Njena ciljna publika so vzgojitelji, učitelji, knjižničarji, literarni zgodovinarji in kritiki, uredniki, prevajalci in ustvarjalci mladinske književnosti.

Revija Otrok in knjiga je bila med pobudniki za ustanovitev večernice, nagrade za najboljše izvirno slovensko otroško/mladinsko literarno delo preteklega leta, in Slovenske sekcije IBBY (mednarodnega združenja za uveljavljanje mladinske književnosti).

Program simpozija je pripravila **Darka Tancer-Kajnih**, glavna in odgovorna urednica revije Otrok in knjiga. Soorganizator simpozija je Mariborska knjižnica (revija Otrok in knjiga).

Simpozij je povezovala **dr. Sabina Fras Popović**, vodja Centra za spodbujanje bralne pismenosti v Mariborski knjižnici in članica uredništva revije Otrok in knjiga.

VSEBINE SIMPOZIJA

Darka Tancer-Kajnih, urednica revije Otrok in knjiga: *50 let revije Otrok in knjiga*

Tatjana Pregl Kobe: *Sodobna slovenska ilustracija in Danijel Demšar*

Maja Logar in Vid Hajnšek: *Danijel Demšar – posnetek pogovora*

dr. Gaja Kos: *Hop med knjige, hop čez prag*

dr. Juan Kruz Igerabide Sarasola: *Zvočnost v poeziji (posnetek s slovenskimi podnapisi)*

dr. Barbara Pregelj, Lawrence Schimel: *Prevod kot orodje globalizacije in internacionalizacije*

mag. Darja Lavrenčič Vrabec: *Pisateljica Ela Peroci in naš čas*

dr. Peter Svetina in Darka Tancer-Kajnih: *pogovor*

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 95.

SKUPNA PRIREDITEV V OKVIRU SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA

ZGODBE SO KRILA

25. november, 2022

Podelitev nagrad in predstavitev dela osrednjih organizacij na področju bralne kulture in mladinske književnosti v Sloveniji. Dogodek skupaj organiziramo Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, Slovenska Sekcija IBBY, revija Otrok in knjiga ter Sekcija za otroško in mladinsko književnost pri DSP. Na prireditvi so bila podeljena priznanja in nagrada Slovenske sekcije IBBY.

Posebno nagrado za dolgoletno delo sta prejeli mag. Tilka Jamnik in Darka Tancer-Kajnih.

BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO

Zaradi velikega zanimanja mentoric in mentorjev branja za krajša izobraževanja "na daljavo" smo tudi v letu 2022 pripravili serijo (osmih) bralnih čajank na daljavo, ki smo jih mesečno izvajali preko orodja ZOOM (med 17.00-19.00). Jesenske čajanke so bile že vključene v sistem profesionalnega izobraževanja KATIS.

Srečanja so namenjena predstavitvam:

- sodobne mladinske literature,
- sodobnih metod za razvoj in spodbujanje bralne kulture ter bralne pismenosti,
- ustvarjalcev s področja mladinske književnosti, ki se bodo pridružili našim srečanjem,
- uspešnih mentorskih praks ter neposrednega dela z mladimi bralkami in bralci,
- priznanj, nagrad za mladinsko književnost ...

PROGRAM ČAJANK V 2022:

Šolsko leto 2021/2022

Književnost v oblaku

Pregled sveže otroške in mladinske stripovske produkcije

1. bralna čajanka - četrtek, 17. februarja 2022

Pripravil jo Boštjan Gorenc Pižama (gosti: Ivan Mitrevski, Matej de Cecco, Izar Lunaček).

[STRIPI.](#)

Zgodbe so krila, ki te vsak dan ponesejo kvišku

2. bralna čajanka na daljavo - v četrtek, 17. marca 2022

Praznovanje 2. aprila, MEDNARODNEGA DNEVA KNJIG ZA OTROKE

Dr. Tina Bilban:

- [poslanica ob 2. aprilu](#), mednarodnem dnevu knjig za otroke: Zgodbe so krila, ki te vsak dan ponesejo kvišku (avtor letošnje poslanice: Richard Van Camp (Kanada), prevod Katja Zakrajšek: <https://www.ibby.si/>).

Ida Mlakar Črnič, mag. Darja Lavrenčič Vrabec:

- bralnospodbujevalna akcija ob 2. aprilu in letu Ele Peroci,
- vabilo na aprilski simpozij MKL, Pionirske - centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ob 70. obletnici knjižne zbirke Bratovščina Sinjega galeba,
- predstavitev drugih aktualnih gradiv in informacij o dogodkih, ki jih pripravlja Pionirska v prvi polovici leta.

mag. Tilka Jamnik:

- pretekle poslanice ob 2. aprilu.

dr. Tina Bilban:

- mednarodne nagrade, ki bodo razglašene 21. in 22. 3. v Bologni, slovenski nominiranci in finalisti,
- nova spletna stran [Slovenske sekcije IBBY](#).

Čas zelenja - Projekti in programi, ki spodbujajo branje

3. bralna čajanka na daljavo - četrtek, 14. april 2022

Revije in spodbujanje branja:

Cicido in Ciciban

PIL

Galeb

Založbe in bralnospodbujevalni projekti:

Miš Založba

KUD Sodobnost International

Založba Malinc

Sekcija za otroško in mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev

Zlata bralka, zlati bralec 2021/2022

4. bralna čajanka na daljavo - četrtek, 12. maj 2022

Čajanko je vodila članica Programskega odbora Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS dr. Gaja Kos: predstavitev knjige za letošnje zlate bralce [Kjer veter spi](#) ter pogovor z avtorjem knjige, Damijanom Šinigojem.

mag. Tilka Jamnik; podpredsednica Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS je [predstavila izbor knjig](#), primernih za to starostno skupino; razgibanih, primernih za poletno branje.

Predpočitniška bralna čajanka - četrtek, 16. junij 2022, od 17.00 - 19.00.

Manca Perko in Petra Potočnik: Glavni poudarki 63. sezone Bralne značke in akcije *Beremo skupaj 2022*

Darka Tancer-Kajnih: *Jesenska izobraževanja Bralne značke*

dr. Veronika Rot Gabrovec: Predstavitev nac. posveta *Vizualno pripovedovanje. Od slikanice do stripa.*

Alenka Štrukelj: *Dogodkovnik Nacionalnega meseca skupnega branja*

Ana Petrovčič: Predstavitev e-priročnika *Kam me nese, prav me nese*

mag. Tilka Jamnik: *Medgeneracijsko branje 2021/2022: Zaključno poročilo in kratke predst. dobrih praks* (Sabina Lenart, OŠ Juršinci; Barbara Stuhne Vuk, OŠ Vinica; Mateja Drnovšek Zvonar, OŠ Polje, Ljubljana)

Kristina Picco: *MEGA kviz: Poročilo o zaključku projekta in nagradni kviz za sodelujoče*

Nagradno žrebanje knjižnih nagrad

BRALNE ČAJANKE 2022/2023 I. SKLOP (2022)

15. september:

Branje in gibanje Gaja Kos

Gaja Kos: [Skok v višino, skok v daljino in skok v knjigo](#) - seznam predstavljenih knjig

Pogovor z Ido Mlakar Črnič, avtorico letošnje [knjige za prvošolce](#), *Kako sta Bibi in Gusti prevzijačila hrib*

13. oktober:

Branje v večjezičnem okolju (predavanje in pogovor z gosti)

Vsebinsko zasnovala: Andreja Duhovnik – Antoni (ZRSŠ, PODROČNA SKUPINA ZA ŠOLSTVO SLOVENCEV V ZAMEJSTVU – IT, članica Programskega odbora Bralne značke)

Andreja Duhovnik – Antoni:

Pozdrav in napoved programa s kratkim razmislekom o večjezičnosti

Marko Kravos:

Večjezični bralec in slovenski književnik dvojezičnega okolja

Barbara Hanuš:

Izkušnja branja slovenske literature pri dopolnilnem pouku slovenščine v Bosni in na OŠ Livada v Ljubljani

Mihaela Knez:

Predstavitve [Centra za slovenščino](#) kot drugi in tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani – raziskave, gradivo in izobraževanje za učitelje

10. november:

Zlate hruške, Priročnik za branje za branje kakovostnih mladinskih knjig:

Darja Lavrenčič Vrabec in Katja Kemperle

Aktualne nagrade za mladinsko književnost: Tilka Jamnik

8. december:

Uredništvo revij Cicido in Ciciban:

Predstavitve likovnega natečaja otroških likovnih umetnin 16. CICI UMETNIJE (Moj knjižni junak, moja knjižna junakinja)

dr. Peter Svetina in Darka Tancer Kajnih:

50 let revije Otrok in knjiga - 50 let razvoja strokovne misli na področju mladinske književnosti (okrogla miza z gosti)

Posamezne čajanke se je udeležilo med 250 do 350 udeležencev.

JABOLKO NAVDIHA

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na posebni slovesnosti v Predsedniški palači v četrtek, 15. decembra 2022, vročil priznanja jabolko navdiha.

Posebno priznanje predsednika Republike Slovenije so za pomembno vlogo pri spodbujanju bralne kulture na Slovenskem prejele Združenje splošnih knjižnic in predsednica Vesna Horžen; Društvo Rastoča knjiga in predsednica mag. Marijana Kolenko; **Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in generalna sekretarka Manca Perko** ter dr. Manca Košir.

Jabolko navdiha je izraz hvaležnosti predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja **Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS in generalni sekretarki Mancici Perko** za **pomembno vlogo pri spodbujanju bralne kulture**, ki jo Bralna značka zaznamuje in utrjuje že več kakor 60 let kot osrednji in vseslovenski projekt, ki vsako leto povezuje okoli 140.000 otrok in 7.000 predanih mentorjev.

Manca Perko: [ZAHVALA OB PODELITVI PRIZNANJA JABOLKO NAVDIHA](#)

MEDGENERACIJSKO BRANJE v šolskem letu 2021/2022

Vodja projekta: mag. Tilka Jamnik

V šolskem letu 2021/2022 je projekt potekal **osmič**, tretje šolsko leto v posebnih pogojih zaradi pandemije covid-19. Pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS smo namreč projekt MEDGENERACIJSKO BRANJE MLADINSKIH KNJIG (kratko: MG branje) v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS osnovali v šolskem letu 2014/2015. Tudi v tem šolskem letu sta knjige prispevala predvsem Bralna značka (iz zbirke Zlata bralka/zlati bralec) in JAK (iz projekta Rastem s knjigo), toda tudi slovenske založbe s svojimi darovi: Beletrina, Družina, Grlica, Hart, Knjižna zadruga, Malinc, Mladinska knjiga, Morfemplus, KUD Sodobnost International, Zala.

Poročilo je osnovano na podlagi vseh poslanih poročil, ki jih koordinatorice pošiljajo po izvedenih bralnih srečanjih.

MG KONČNO POROČILO 2021/2022

V šolskem letu 2021/2022 je v projektu MG branja sodelovalo **37 skupin**, ki so izvedle **106 srečanj**, na katerih je sodelovalo **1967 bralcev**, od tega **1239 mladih** in **728 odraslih**.

SPLETNA STRAN

Obstoječa spletna stran je bila vzpostavljena leta 2017 in je grajena na t. i. »responsive« način, kar pomeni, da je stran samo ena, zna pa se prilagoditi vsem napravam (računalniki, tablice, mobilne naprave). Pri zasnovi je bilo še posebej pomembno, da lahko vsebine urejamo sami preko varnega vmesnika, ki omogoča tudi nadgradnjo (tako v smislu verzije vmesnika kot tudi nadgradnje same strani).

Posebno mesto ima **Priporočilnica**. V letu 2022 je bilo v vnešenih **35 novih predstavitev sodobne mladinske produkcije**, 34 je pripravila T. Jamnik eno pa Veronika Rot Gabrovec.

V preteklem letu smo spletno stran vzdrževali in jo vsebinsko sproti posodabljali ter zagotavljali delovanje FB profila in Instagrama.

Vzpostavili smo zavihek za predstavitev v mednarodnem prostoru (<https://www.bralnaznacka.si/en/home-page>). Na njem objavljamo aktualne informacije s področja mladinske književnosti in bralne kulture, zanimive za mednarodni prostor, kasneje (ko bodo nacionalne priprave na sejem to dopuščale) tudi vse, kar bo povezano z načrtovano konferenco v Bologni.

Stran je dostopna s spletne strani Bralne značke in neposredno.

RAZDELITEV KNJIG

Pri vseh programih, projektih, akcijah (Zlata bralka, zlati bralec: devetošolci in prvošolci, programi za zamejce in zdomce, Medgeneracijsko branje, izobraževanja mentorjev in posamezne ustanove) smo leta 2022 razdelili skupaj okrog 33.000 knjig.

VIRI FINANCIRANJA 2022

JAVNI VIRI

JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (ZRSŠ)

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

DRUGI VIRI (SPONZORJI, DONATORJI)

TELEKOM SLOVENIJE

HOFER

ELEKTRO LJUBLJANA

SVIZ SLOVENIJE

CEEREF

KRKA

MIŠ ZALOŽBA

MLADINSKA KNJIG ZALOŽBA (PODRAVKA)

ORBICO

ZALOŽBA ZALA

ZALOŽBA MALINC

Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS je član Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Besedna zveza Bralna značka® je registrirana blagovna znamka Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Gibanje *Bralna značka* je vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine pod oznako 2-00069.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je član Slovenske sekcije IBBY.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je član FELE (Federation of European Literacy Associations).

Pripravila: strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, uredila Petra Potočnik